

POSTANOWIENIE

Dnia 25 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk

w sprawie obwinionej sędzi Sądu Rejonowego [...] w K. X.Y.

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej

na posiedzeniu w dniu 25 marca 2025 r.

wniosku obwinionej o wyłączenie SSN Beaty Janiszewskiej od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZB 31/22

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k.

postanowił:

wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Obwiniona w piśmie z dnia 9 listopada 2022 r. sformułowała wniosek o wyłączenie SSN Beaty Janiszewskiej od udziału w rozpoznaniu sprawy zarejestrowanej w Sądzie Najwyższym pod sygn. akt I ZB 31/22, której przedmiotem jest wniosek o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności przez SSN Tomasza Demendeckiego.

Obwiniona wskazała, że we wskazanym wyżej wniosku o przeprowadzenie tzw. testu niezawisłości i bezstronności zostały powołane okoliczności dotyczące powołania Tomasza Demendeckiego na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego, koncentrujące się wokół kwestii związanych z udziałem w tej procedurze Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej z zastosowaniem art. 9a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 1186, zwanej dalej

„u.k.r.s.”). Okoliczności te, zdaniem obwinionej, wprost i bezpośrednio dotyczą również SSN Beaty Janiszewskiej. W tej sytuacji, z punktu widzenia strony postępowania, zachodzi poważne niebezpieczeństwo, że ocena wpływu sposobu powołania SSN Tomasza Demendeckiego będzie nieobiektywna lub stronnicza. Nie sposób bowiem oczekiwać, że SSN Beata Janiszewska będzie mogła dokonać rzetelnej i kompetentnej oceny uchybień popełnionych przy procedurze nominacyjnej w odniesieniu do SSN Tomasza Demendeckiego, w sytuacji, gdy sama jest bezpośrednim beneficjentem kwestionowanej w tym wniosku procedury.

Jednocześnie obwiniona zaznaczyła, że nie wskazuje jako postawy wyłączenia SSN Beaty Janiszewskiej wadliwości jej powołania na to stanowisko z rekomendacji Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej z zastosowaniem art. 9a u.k.r.s.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie jest zasadny.

Nieuzasadnione są wątpliwości obwinionej co do bezstronności SSN Beaty Janiszewskiej, których źródeł obwiniona upatruje w jej powołaniu na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego w tej samej procedurze, w jakiej na stanowisko sędziowskie został powołany SSN Tomasz Demendecki, objęty postępowaniem o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności.

Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 29 § 5 ustawy z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2024 r. poz. 622) – zwanej dalej u.SN, dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego (lub sędziego delegowanego) wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy. W postanowieniu z dnia 28 grudnia 2023 r., sygn. akt III CB 55/23, Sąd Najwyższy wskazał, że przez okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego na tle art. 29 § 5 u.SN należy rozumieć nie okoliczności o charakterze generalnym, odwołujące się

do systemowych rozwiązań procesu powoływania sędziów (a zatem w istocie okoliczności dotyczące sposobu ich powołania), lecz indywidualne okoliczności powołania, odnoszące się do konkretnego sędziego objętego wnioskiem o przeprowadzenie tzw. testu niezawisłości i bezstronności (tak też Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 6 marca 2024 r., sygn. akt III CB 18/24). Z kolei w postanowieniu z dnia 23 maja 2023 r., sygn. akt III PUB 1/23, Sąd Najwyższy stwierdził, że przedmiotem badania w trybie art. 29 § 5 u.SN jest dochowanie „wymogów” (standardu) niezawisłości i bezstronności w kontekście konkretnej sprawy w tym sensie, iż ewentualne deficyty niezawisłości i bezstronności mogą oddziaływać na wynik tej sprawy. Ścisły związek badania z konkretną sprawą potwierdza to, że powinno ono uwzględniać okoliczności dotyczące uprawnionego oraz charakteru sprawy. (...) przez okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego na tle art. 29 § 5 u.SN należy rozumieć nie okoliczności o charakterze generalnym, odwołujące się do systemowych rozwiązań procesu powoływania sędziów (a zatem w istocie okoliczności dotyczące sposobu ich powołania), lecz indywidualne okoliczności powołania, odnoszące się do konkretnego sędziego objętego wnioskiem o przeprowadzenie tzw. testu niezawisłości i bezstronności.

Należy zauważyć, że sytuacja poszczególnych sędziów rozumiana jako konkretne okoliczności towarzyszące procesowi nominacji oraz wpływ tych okoliczności na niezawisłość sędziego w danej sprawie – ma charakter indywidualny i jest różna, zatem sam fakt otrzymania nominacji po wniosku Krajowej Rady Sądownictwa w składzie ukształtowanym z zastosowaniem art. 9a u.k.r.s. nie powoduje orzekania w takiej samej jak własna sytuacji faktycznej. Jedynie na marginesie należy zaznaczyć, że zgodnie z przyjętym orzecznictwem za orzekanie we własnej sprawie nie jest uznawane rozpatrywanie tzw. sprawy frankowej przez sędziego posiadającego kredyt we frankach szwajcarskich (o ile nie zachodzi tożsamość umowy, jaka wiąże z tym samym bankiem stronę postępowania i sędziego) czy też rozpatrywanie przez sądy powszechne spraw dotyczących wynagrodzeń sędziów, które przecież dotyczą wszystkich sędziów.

Nie można zatem uznać, aby okoliczności badane w sprawie testu niezawisłości i bezstronności dotyczące SSN Tomasza Demendeckiego, dotyczyły

w równym stopniu SSN Beaty Janiszewskiej, nie są to bowiem (w świetle zaprezentowanej wyżej wykładni art. 29 § 5 u.SN) okoliczności tożsame. Oczywiście jest przy tym, że rozstrzygnięcie w sprawie o sygn. akt I ZB 31/22 nie będzie dotyczyło SSN Beaty Janiszewskiej.

Konkludując, należy stwierdzić, że wniosek obwinionej o wyłączenie SSN Beaty Janiszewskiej pozbawiony jest merytorycznych podstaw.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy postanowił, jak w sentencji.

[M. T.]

[a.ł.]